

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון א' סיון תשפ"ג | דף היומי בבלי: גיטין ה' | דף הכולל: גיטין יז.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן קל"ה עד סעיף ג'.
מוסר: שמירת הלשון - פרק כ"ח עד פרק כ"ט.
קנין חכמה הלימוד השבועי: ש. אהבת ה' פ"ב סוף פרק ג

ה'חזון איש' הסביר את מנהגו: כשהרב'ה בחיידר מודיע לתלמידים כי הם עומדים להיבחן אצלי, הם אינם ישנים בלילה מרוב מתח. לכן אני יושב ביניהם כדי שיראו שאני לא רב 'מפחיד', כך לא יתרגשו יתר על המידה, וירגישו כאילו אני 'חבר' שלהם

קדושה עצומה בכל מילה בתורה

הגיע מאיראן. כמובן, הרמה הלימודית שלו לא התאימה לרמת הילדים בכיתה, אך אותם עסקנים הצמידו לו עזרה, כדי שיוכל להשתלב בכיתה פחות או יותר.

תקופה קצרה לאחר מכן, התקיימה בחינה לתלמידי הכיתה אצל ה'חזון איש'. השתתפתי בה, ולצערך, שכחתי לעדכן אותו מראש על התלמיד החדש שהגיע מאיראן. ועל אף שה'חזון איש' שאל אותנו שאלה קלה מאוד - הילד לא ידע להשיב.

ה'חזון איש' פנה אליו ואמר לו: 'ילד יקר! תוכל להביא לי, בבקשה, מארון הספרים, מסכת קידושין'.

הילד הביא בשמחה. ה'חזון איש' פתח את הגמרא בדף ל ע"ב, ואמר לו: 'ילדי חביבי, אני רוצה ללמוד איתך כמה שורות בגמרא'. העיניים של הילד נצצו מרוב אושר.

ה'חזון איש' החל לקרוא את הגמרא בנעימה, והסביר לילד את מאמר חז"ל המובא שם: 'אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל, בני! בראתי יצר הרע - ובראתי לו תורה תבלין. אם אתם עוסקים בתורה אין אתם נמסרים בידו, ואם אין אתם עוסקים בתורה - אתם נמסרים בידו'. לאחר מכן ביקש מהילד לחזור על מה שלמדו ביחד. הילד חזר על הגמרא במתיקות נפלאה, ועזב את הבית כשהוא מאושר מאד. עברו מספר שנים. הרב רוזנשטיין, שהיה מיודד מאד עם הרב מפוניבז' זצ"ל, הגיע בשמחת תורה לשיבת פוניבז'. המנהג היה למכור את הכיבודים תמורת דפי גמרא שהקונים מקבלים

מספר הגה"ח רבי אהרן טויסיג שליט"א את אשר סיפר לו הרב רוזנשטיין מנהל תלמוד תורה 'רזיל':

עשרות פעמים הייתי מביא תלמידים להיבחן אצל ה'חזון איש' זצ"ל, והיה נפלא לראות כיצד הוא מתייחס אליהם באהבה. הדבר התבטא בכמה מישורים:

ראשית, בזמן הבחינה הוא לא ישב במקומו שבראש השולחן, אלא על גבי ספסל, בין הילדים.

הוא הסביר את מנהגו: כשהרב'ה בחיידר מודיע לתלמידים כי בעוד ימים אחדים עומדים הם להיבחן אצל רב גדול, התלמידים אינם ישנים בלילה מרוב מתח. לפני הבחינה שיניהם נוקשות דא לדא. אני יושב ביניהם כדי שיראו שאני לא רב 'מפחיד', כך לא יתרגשו יתר על המידה, וירגישו כאילו אני 'חבר' שלהם.

הנהגה נוספת שהיתה לו: הוא מעולם לא שאל ילד שאלה שלא ידע לענות עליה. הוא הקפיד שכל ילד יצא בהרגשה טובה, יבוא לביתו ויספר להוריו: 'הייתי היום בבחינה אצל החזון איש, וידעתי לענות על כל השאלות שהוא שאל אותי'. הוא לא הסכים בשום פנים שילד יצא מביתו בהרגשה שלא הצליח, ותהיינה לו בושות מהילדים האחרים, מהרב'ה, מהמנהל, או מההורים.

פעם אחת, סיפר לי הרב רוזנשטיין, קרתה תקרית:

היה זה בתקופה שילדי טהרן הגיעו ארצה. עסקנים פנו אליו בבקשה, שיקבל לתלמוד תורה ילד בן שתים עשרה שזה עתה

קידושין. דע לך! חכמינו הקדושים, התנאים והאמוראים, הכניסו בכל מילה שאמרו, את כל הקדושה שיכולה להיות בעולם! כשיהודי לומד את המילים האלו הוא שואב אל תוכו את כל הקדושה הזאת'.

'מי יודע', המשיך ה'חזון איש' ואמר, 'אם כשחכמינו ז"ל אמרו את המאמר הזה, שלמדנו אז ביחד, הם לא התכוונו לאותו ילד איראני, וכיוונו ברוח קדשם שתיכנס בו אהבת תורה, עד כדי כך שבתוך שנים מעטות יוכל לקבל על עצמו ללמוד חמש מאות דפי גמרא'.

הוסיף הרב רוזנשטיין וסיפר: הילד הזה כבר זכה להוציא שלושה ספרים על הש"ס, ואין כמעט ישיבה שלא משתמשים בה בספרים האלו, שהפכו לספרי יסוד בקרב הלומדים.

הכל בזכות הארת פנים אחת של גדול הדור!

(כבודם של ישראל)

על עצמם ללמוד במשך השנה. תלמיד פלוני הציע שלוש מאות דפים, אחר הציע ארבע מאות, ולבסוף זכה תלמיד שהציע חמש מאות דפים! את רוב רובם של הבחורים הכרתי, חלק גדול מהם היו תלמידיי, וחלק אחר היו מתושבי בני ברק. השם של הבחור הזוכה נשמע לי מוכר, אך לא זיהיתי אותו.

שאלתי את הרב מפוניבז' לזהותו, ותשובתו הדהימה אותי: היה זה התלמיד שעלה מאיראן! 'ההתמדה שלו', אמר לי הרב מפוניבז', 'היא ממש בבחינת 'לא פסיק פומיה מגירסא'. הוא יושב ולומד יומם ולילה, במתיקות נפלאה, ומתאים לו מאד לשנן חמש מאות דפי גמרא עם התוספות במשך שנה'.

במוצאי החג נכנסתי ל'חזון איש' וסיפרתי לו את הסיפור. הוא זכר היטב את הילד, ואמר לי:

'בוודאי זוכר אתה שלמדתי איתו כמה שורות בגמרא במסכת

רבי יעקב קמינצקי שלך את שקית השוקולדים שהביא עמו ושאל את התלמידים: 'ילדים, רוצים שוקולד?!' - 'כן!!' צעקו כולם פה אחד. רבי יעקב המשיך: 'כולם רוצים?!' - 'כן!!' צעקו כולם שוב. 'איך אתם יודעים שכולם רוצים?'

בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מְדַבְּרֵי סִינֵי

נעשה' - שש מאות אלף איש עמדו וקראו פה אחד: כולנו נעשה!... קשה, מנין הסמכות של כל אחד מהם לדבר בלשון רבים בשם האחרים? הלא לכאורה כל אחד יכול לקבל על עצמו עול מצוות, ולהכריז: אני אעשה, אני מסכים, וכשכולם יכריזו זאת יחשב הדבר שענו בקול אחד. איך יכול אחד להתחייב בשם כולם? התלמידים לא ידעו את התשובה. אמרתי להם: לא נורא. הוצאתי את השקית שהבאתי איתי, ושאלתי אותם: 'ילדים, רוצים שוקולד?!' - 'כן!!' צעקו כולם פה אחד. המשכתי: 'כולם רוצים?' - 'כן!!' צעקו כולם שוב.

'איך אתם יודעים שכולם רוצים?' - הקשיתי - 'כל אחד מכם יכול להגיד: אני רוצה. איך אפשר לענות בשם האחרים?!' 'שוקולד כולם רוצים, אין ילד שלא אוהב שוקולד' - אמרו הילדים. זאת התשובה גם לשאלה קודמת, הסברתי להם. התורה היא שוקולד, היא מתוקה מדבש ונופת צופים, לכן יכולים היחידים לדבר בשם כולם. אין מציאות כזו של יהודי שאינו רוצה לשמוע ולקבל על עצמו את דברי ה' המתוקים והערבים כל כך! כך גם לענייננו - סיים רבי יעקב קמינצקי את דרשתו. אין כאן שאלה כיצד למד חתן הבר-מצוה כל כך הרבה דפי גמרא, ללא היצר הטוב, שהרי מדובר בשוקולד, והוא ערב ומתוק כל כך, ומאליו נמשך אליו כל אחד גם מבלי שיהיה בו כוחו של היצר הטוב שידרבן אותו.

(רבי שלום מאיר ולך שליט"א - נאה דורש)

סיפר רבי יעקב גלינסקי זצ"ל:

בביקור שערכתי בארה"ב התארחתי אצל רבי יעקב קמינצקי. במוצאי שבת הזמין אותי לנסוע לבורו פארק, לבר מצוה של נכדו. נסענו לשם יחד, וכשבאנו לאולם מצאנו בו ראשי ישיבות וקהל גדול. במהלך הבר מצוה קם החתן, והפליא את כל הנוכחים ב'סיום' שערך על חמש מסכתות - בבא קמא, בבא מציעא, בבא בתרא, סנהדרין ומכות.

לאחר מכן קם סבו, רבי יעקב קמינצקי, לדרוש, ופתח ואמר - המדרש וגם הזוהר הקדוש אומרים, שהיצר הטוב מגיע לאדם בבר מצוה. עד אז מתלווה אליו היצר הרע שנמצא בו מילדותו, ולכן הוא נקרא 'מלך זקן וכסיל'. אנו חוגגים כעת, אפוא, את היכנסו של היצר הטוב לחתן הבר מצוה. אם כך יוצא, שהחתן למד את כל חמש המסכתות עם היצר הרע. תמוה - אם אין לו יצר טוב, מה דחף אותו ללמוד?!

אכן, קושיה טובה.

השומעים החלו מתלבטים ומתחבטים בענין, ורבי יעקב קמינצקי המשיך ואמר: אספר לכם סיפור שאירע לי לא מכבר. הזמינו אותי לתלמוד תורה בעיר מונסי, לבחון בו את התלמידים. בחנתי את התלמידים, והם ידעו יפה את תלמודם. עמדתי לחלק להם את הממתקים שהבאתי עבורם, אחרי שיעמדו בבחינה, אך לפני כן הקדמתי ושאלתי אותם: כאשר מקבלים בני ישראל את התורה אומר הפסוק: 'יען כל העם קול אחד ויאמרו כל הדברים אשר דיבר ה'

הבחור הצעיר שזה עתה חוגג בר מצוה ובא בברית התורה והמצוות, מקבל את הכלים לעבודה האישית שלו לעבוד את ה' יתברך בכל ליבו ונפשו. אם נרצה, מהבחור הצעיר נלמד על ה'נעשה ונשמע' של עם ישראל

הרב ישראל היימן על הבר מצוה של עם ישראל

להישמר ולהימנע אבל הוא מקבל דבר נוסף מהותי וחשוב לא פחות ואולי יותר מהם ביום בר המצווה שלו.

הבחור הצעיר שזה עתה בא בברית התורה והמצוות מקבל את כלי העבודה האישית שלו לעבוד את ה' יתברך בכל ליבו ונפשו. הוא מקבל את האפשרות לקיים את העבודה שבלב שהיא דבר חיצוני נפרד ואינדיבידואלי לכל אחד ואחד. אין לו אפשרות כמו בן להחליט לבד איך הוא רוצה לקיים את המצוות מבחינה טכנית, את זה כולם חייבים בצורה שווה. אבל ממה להתלהב ובאיזה חלק להשקיע לפי כוחות נפשו ותכונות ליבו את זה הוא יכול להחליט מיום זה ואילך כל ימי חייו. במערכת המצוות ישנם שני ממדים האחד הפנימי שהוא קיום המצוות בפועל והשני חיצוני שהוא עבודת ה' הנגזרת מקיום המצוות. הממד השני הוא לא עיקר קיום המצווה ולכן הוא חיצוני, אבל הוא עיקר שחלק כחלק לו בקיום המצוות ואת זה כל אחד לבדו יכול להחליט כמה חלק יש לו בזה. אם נרצה זהו החלק עליו כל אחד ואחד מכריז את הנעשה ונשמע הפרטי שלו. לכל אחד יש את האופציה להחליט כמה מחשבה רגש ותכונה הוא יכניס במצוות בתורה ובתפילה שלו וזו העבודה האישית הקשה והנדרשת ביותר מכל אחד. לכן המעמד נקרא בשם 'בר מצווה' לסמל את קבלת העבודה האישית של כל אחד כלפי אלוקיו.

נדמה שאם ההקבלה אותה הבנו בראש הדברים בין בר מצווה לחג מתן תורתנו נכונה נמצא שהחג הזה בו אנו נכנסים כל שנה שוב תחת כנפי השכינה ומחדשים את הקריאה האלמותית של נעשה ונשמע, אמור להביא אותנו לחשוב על עבודת ה' הייחודית של כל אחד ואחד מאיתנו. על החלק המיוחד שיש לכל יחיד בפסיפס של עשיית רצונו של נתן התורה ועל הדרך לקיים אותו ולהשלים את המארג הנפלא של כלל ישראל כאיש אחד בלב אחד.

השבוע השתתפתי בבר מצווה משפחתית נחמדה. ישבת שם עם המשפחה המורחבת וחגגנו יחד לכבוד בחור נוסף מכרם בית ישראל שנכנס תחת כנפי עול התורה והמצוות בשעה טובה ומוצלחת.

בשלב מסויים קם לדבר דברי תורה סב החתן הרה"ג ר' ירחמיאל יוקלסון שליט"א המשמש בקודש בישיבת תורת שמחה. דבריו המרגשים גרמו לי לחשוב שבעצם כולנו השבוע חוגגים בר מצווה, כל איש ישראל שנשמתו עמדה על הר סיני חווה כל שנה את הרגש המחודש של נעשה ונשמע וקבלת עול תורה ומצוות, ממש כמו נער צעיר שנכון להסתער על חובותיו הרוחניות ועל קיום המצוות ולימוד התורה כמצווה ועושה, כך גם אנו ע"י ההשפעה שכידוע מתחדשת בכל שנה מחדש מקבלים את התורה ונכנסים שוב מידי שנה בשנה תחת כנפי השכינה. הלוואי ונזכה אכן לחוש את זה כך.

וכה היו דבריו של הרב יוקלסון שכל כך נגעו בי ושנדברתי איתו לשתף ולזכות בהם את קוראי 'הפותח'.

הוא שאל שאלה שלכאורה כל אחד מאיתנו נתקל בה אי פעם. מהי מטבע הלשון 'בר מצווה'? מדוע לא משתמשים בלשון הקודש התקינה ואומרים 'בן מצווה'? מהו שינוי הלשון שהשתרש כל כך?

הוא הביא על כך כמה תירוצים יפים אבל את התירוץ האחרון שתפס אותי מאד אחלוק עימכם.

'בר' הוא לשון של בחוץ כמו בר מהכי. זו מילה שבאה לבטא חיצוניות ויצאה ממקום מסויים. גם לבר מצווה יש מסר מסויים בלשון זו. כל בחור צעיר בן 13 ויום מקבל את 'חבילת' המצוות הכוללת מערכת של 613 הוראות עשה ולא תעשה בהן הוא מתחייב מאז ועד סוף ימיו עלי אדמות. ישנם את פרטי המצוות הטכניים הכוללים את עשיית המצוות ואת הדברים מהם צריך

077-2222-666 או ***4992**

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

בתוך שעה קלה כבר בערה שורה ארוכה של בתים, הלהבות הגיעו לגבהים עצומים, שמי העיר בריסק הוארו באישון ליל בלהבות אש צבעוניות ולוהטות... מרא דאתרא מרן הגר"ח זצ"ל כינס אסיפת עסקנים מיידית

לחוות את צערן של הזולת

הכל - כשפנה ללכת ללון לא עלה על יצועו במיטתו, אלא השיג ספסל עץ פשוט ובלוי, הציבו בסלון הבית, ועליו שכב לישון. להפתעת בני משפחתו ומקורביו, הסביר בפשטות: 'הלא כל עוד ליהודים אחרים אין מיטה והם נאלצים לישון על ספסל בבית הכנסת - היעלה על הדעת כי אעלה לישון על מיטה נוחה ומוצעת? בשעה שיהודים אחרים זרוקים על ספסלים ומנסים לנוח עליהם - כלום אוכל לעלות למיטתי הנוחה לישון? כיצד אוכל מחר לפעול למענם במרץ, בלי שאחוש על בשרי את כאבם, את חוסר הנוחות בו הם נתונים, את הצער העובר עליהם? כן הסביר רבי חיים את פשר מנהגו, הותיר את מיטתו הנוחה והמוצעת ריקה, ושכב לישון על ספסל עץ פשוט ורעוע. כי כך יוכל להרגיש בצער בני עירו, כך יוכל לחוש בכאבם של יהודים אחרים, כך יחווה על בשרו את מה שעובר עליהם!

הסיפור, המופיע בספר 'עובדות והנהגות לבית בריסק', בא ללמדנו ולהאיר את עינינו: יהודי נדרש לחוש את העובר על יהודים אחרים, להרגיש בצרתם, לחוות את כאבם. מעבר להתנדבות לסייעם ככל היכולת, חשוב לא פחות להרגיש ולחוות את העובר עליהם, לסבול עימם, להרגיש את כאבם האישי!

בהתרחש אסון או טרגדיה ל"ע, אין ספק שכולנו מבליעים אנחה. אך כמה חשוב ודאי להתרכז חצי דקה בלהרגיש, בלחוות, בלהיכנס לנעליו של הזולת הסובל, בלהיאנח מקירות הלב כאילו זה הכאב שלנו! זו נשיאה בעול עם הזולת, זו השתתפות כנה ואמיתית בעובר עליו!

הבה נאמץ את הגישה הזו, הבה נלמד מדרכם של מאורי האומה, שראו צורך לחוש ולהרגיש את הזולת, לחוות את העובר עליו, לשמוח בשמחתו ולהצטער בצערנו. כך נזכה ללב מבין ומרגיש לליבם של יהודים אחרים, ולפתוח לנו שערי שמים לסייעתא דשמיא צמודה ומובטחת!

(פניני פרשת השבוע)

היה זה בשעת לילה מאוחרת, בקיץ שנת תרנ"ה, בעיר בריסק הנודעת. רוב תושבי העיר כבר נמו את שנתם בשלווה, כשלתפתע פרצו זעקות שבר מאחד הבתים. גץ מהתנור התעופף אל עבר קירות העץ של הבית, ודליקה גדולה החלה להשתולל בבית העשוי כולו מעץ דליק...

מעט המים שהובאו - לא הצליחו לכבות את השריפה שהשתוללה ללא הפרעה, חיסלה את הבית ואת כל תכולתו, ואך בנס לא היו נפגעים בנפש. הדליקה הוסיפה להשתולל ובחסות הרוחות קיפצה ודילגה אל בית סמוך - שהיה עשוי גם הוא מעץ, והבעירה גם אותו. בתוך שעה קלה כבר בערה שורה ארוכה של בתים, הלהבות הגיעו לגבהים עצומים, שמי העיר בריסק הוארו באישון ליל בלהבות אש צבעוניות ולוהטות...

האש הגדולה היתה חזקה מכל המים שהותזו עליה, ואכלה בתאבון את הבתים שעמדו בדרכה, הותירה מהם אודים עשנים וחתוכות פחם מפויחות. האש הוסיפה להתפשט, ועד שהצליחו לעוצרה ולכבותה כליל - כבר נשרפו מחצית מבתי העיירה. עתה נותרו מחצית התושבים חסרי בית, ללא קורת גג לראשם וללא בית להניח בו כף רגלם...

יהודי בריסק שביתם ניצל - מיהרו לפתוח את ביתם ולארז ככל שיכלו. היתר שלא נמצא להם מקום - הלכו לבית הכנסת, שם השתכנו בינתיים, עד שייבחנו הנזקים היטב ויתחילו עבודות השיקום. משפחות משפחות עם מעט מאוד מיטלטלים השתכנו בבית הכנסת, ישנים על ספסלי עץ ישנים ומתכסים בשמיכות פוך קרועות שנידבו למענם מי שביתם נותר בשלמותו...

כרב העיר, כיהן מרן רבי חיים הלוי מבריסק זצ"ל, וכבר ביום המחרת כינס אסיפת עסקנים, שהחלו מיד בגיוס כספים ובעבודה הטכנית הכרוכה בשיקום הבתים. בכל אותם הימים היה רבי חיים טרוד ומתרוצץ, עוסק במרץ בכל הכרוך בשיקום הבתים הניזוקים. רק בשעת ערב מאוחרת, שב לביתו, עייף ותשוש, אך להפתעת

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? [שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il](mailto:dirshu@dirshu.co.il)

ישועות, רפואות, נחת ופרנסה, ובעצם מה לא... 7 סגולות נפלאות באמירת פרקי התהילים של דוד המלך ע"ה

לקראת חג השבועות - יום פטירת דוד המלך ע"ה

כל עוברי ים החיים בהמון משבריו ושאון גליו. גם יש בו סגולות יקרות ומטמוני מסתרים מסוד ה' ליראיו, תרופות וסמי חיים, ומפתחות של שערי שמים' (המלבי"ם בהקדמתו לפירושו על ספר תהילים).

4. מזמורי תהילים פותחים את היכלי הרחמים. 'אשרי האיש הלומד תהילים, שכן אמרו, לכך נקראים שירי דוד מלכנו תהילים, שיכולין לפעול על ידם הכל ואין שטן ואין פגע רע. וזהו שירו לה' כו' תהילתו בקהל חסידים, פירוש עניין התהילה הוא ביד החסידים המתחסדים עם קונם' (הרה"ק רבי אלימלך מליז'נסק זצ"ל, בספר נועם אלימלך, ליקוטי שושנה).

'מזמורי תהילים הם מפתחות המתאימות לכל היכלות הרחמים רפואה ישועה ופרנסה' (הרה"ק קבי אלימלך מליז'נסק).

5. ימים מסוגלים ביותר לתהילים: שבתות, ראשי חודשים, ימים טובים וחודש אלול. 'אשרי האיש הלומד תהילים, שאמירתו בג' זמנים היא מסוגלת עד מאוד: בשבת, בראש חודש וימים טובים, ולמעלה מהם באלול. וסימנך פתח ב'אשרי' וסיים ב'אשרי', ר"ת אשרי, אלול, שבתות, ראש חודש, יום טוב'. (תה"ל יג, בשם הרב חמדת ימים, ענייני שבת דף פז).

6. עצה לישועה מיוחדת - אמירת כל הספר ללא הפסק. 'על כמה דברים שצריכים לאדם, כמו פרנסה וכדומה או שאר הרפתקאות יאמר כל תהילים מההתחלה לסוף בלי שום הפסק' (רבי פנחס מקוריץ).

7. מחילת עוונות. אשרי האיש הלומד תהילים, וכאשר יתעסקו ישראל באמירת תהילים בלב נשבר, ימחול להם הקב"ה על כל עוונותיהם (פירוש "מים רבים" על תהילים).

(הידברות)

פרקי התהילים נכתבו על ידי דוד המלך ברוח הקודש, וכווננו לכל ישראל בכל הדורות. אמירת תהילים מסוגלת לישועה, לרפואה, לפרנסה ולשפע רחמים בעולם.

1. האומר תהילים מקבל שכר כאילו עסק בלימוד עומק התורה. 'מי שחשקה נפשו לדבקה בו יתברך ובשבחיו, ידבק עצמו בספר תהילים. אין לנו דבר גדול יותר מספר תהילים שכלול מן הכל, מרבים שבחים להשי"ת, ורבים מזמורים הם של התעוררות תשובה, ורבים מזמורים הם של בקשת מחילה וסליחה, והכל מיד ה' השכיל חבר דוד המלך ע"ה ברוח הקודש, והאומר תהילים הוא כמתפלל והוא גם כן כעוסק בתורה, כי כבר ביקש דוד המלך ע"ה שיהיו מקבלים שכר הקוראים בתהילים כעוסקים בעומק התורה כנגעים ואהלות' (השל"ה הקדוש).

2. אמירת תהילים מצילה מיצר הרע. 'אשרי האיש הלומד תהילים, שהרי ביקש דוד שאמירת תהילים תועיל להציל מדמיוני היצר. וכך פירשו בכתוב: 'יהי לבי תמים בחוקיך': 'אמר דוד, ריבון העולם, כשאני עוסק בחוקיך לא יהיה רשות ליצר הרע להציץ בי, שנאמר: 'הורני ה' דרכך אהלך באמתך'. ונראה פירושו, 'הורני ה' דרכך, אימתך, 'כשאהלך באמתך' (רבי צדוק הכהן מלובלין בספרו 'צדקת הצדיק').

3. סגולות יקרות, סמי חיים, ומפתחות לשערי שמים. 'בית קדש הקדשים בית האוצר היקר הזה, מלא יקר כל קדש, מלא הדר כל כבוד ועוז, אוצר בתוכו כל מחמדנו אשר היו לנו מימי קדם, בעוד רוח השיר חי בפי שרי קדש, בעוד התנוסס רוח ה' על נעים זמירות ישראל עלי הגיון בכינור, בהיכלו כבוד אומר כולו. כל אדם יחזה בו, כל תפלה וכל תחנה, כל הודאה וכל תהילה, על כל דבר ועל כל עניין, צוקה או תשועה, צרה או רווחה, אשר יהיה ליחיד או לרבים, בתהלוכות העתים ומסבות הזמן הסוער על

האזינו לתוכנית 'הפותח בכל יום' בקו השיעורים של דרשו

כל הכתבות והתוכן משודרים להאזנה מדי יום מפי הרב אברהם פוקס

077-2222-666 שלוחה 31

גיטין דף ה'

מדוע לא זכה הרמ"א לגילוי אליהו?

נמצא אתה מוציא לעז

אותו מפני מה הוא אינו זוכה לכך. כעבור כחודש ימים, בא הלה אל הרמ"א, וסיפר לו שבגילוי האחרון שהיה לו אכן שאל את אשר התבקש לשאול, והתשובה שקיבל היתה, שהוא איננו נוהג להתגלות ליהודים שהולכים עם שרוולים רחבים. משסיים רבינו את סיפור המעשה, אמר, כאשר דמעות בעיניו, אנחנו הרי בעלי שרוולים רחבים, החזון איש הוא הרי היה ללא שרוולים רחבים".

ובהערה שם על הביטוי "שרוולים רחבים" נכתב כך: "כוונת הבטוי שרוולים רחבים, לאלה המשמשים בקודש, כגון הנושאים משרת רב או ראש ישיבה, מישרה אשר אף הכבוד בצידה. שרוולים רחבים, הואיל ונושאי המשרות הללו, לובשים בגד מיוחד, איצטלא דרבנן, בגד עליון המיוחד לרבנים ואנשי מעלה, ומלבישין אותו איצטלא הראויה לו (שבת קיח). כידוע, כיהן הרמ"א כרבה של קראקא. כונתו בדברים אלה, שלחזון איש לא היתה למעשה כל מישרה או שררה באופן רשמי".

(דברים ערבים)

"סיפר הגה"צ ר' נטע פריינד שליט"א, כי הגאון ר' איסר זלמן מעלצער זצ"ל סיפר לו, שאיש אחד, שהיה צריך להוושע באיזה ענין, בא אלי וגם אל הגאון ר' אברהם ישעיה קרליץ בעל החזון איש זצ"ל. תפילותיו של החזון איש הועילו, ולא תפילותיו. מדוע? והתחיל לבכות: ואח"כ אמר על החזון איש: "נישט קיין כבוד, נישט קיין געלט - לא כבוד, לא כסף, נאר - רק - תורה לשמה! וסיפר לי באריכות המעשה שאליהו הנביא התגלה רק להגאון ר' חיים אחי המהר"ל מפראג ז"ל, ולא לרב גדול אחר שהיה בימיו. וזאת משום שאינו מגלה עצמו לשרוולים רחבים. היינו כי הגאון השני, הגם שהיה קדוש מאד, אבל היה רב מפורסם בעיר גדולה. כמו כן סיים על החזון איש, שאינו לבוש בשרוולים רחבים, ומשום כן, תפילותו נענתה מן השמים"

וכך מסופר בדרך עץ החיים ח"ב, מנכדו של הגאון ר' איסר זלמן, [גירסא קצת אחרת].

"רבינו סיפר פעם על אחד מגדולי הדור בזמנם של הרמ"א והמהר"ל מפראג שנקרא לברור אצל הרמ"א, הואיל והוציאו עליו לעז. מששוחח איתו הרמ"א, התברר לו שגדול זה זוכה מדי פעם לגלוי אליהו, והוא ביקש ממנו שכאשר יהיה לו גילוי נוסף, ישאל

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

השתלשלות התקנה של קריאת התורה

לקרוא בשחרית, ובדיעבד ניתן לקרוא במשך כל היום. ועזרא הסופר תיקן שיקראו בשבת גם במנחה, ושבקריאה זו, וכן בשל שני וחמישי, יעלו שלושה אנשים לתורה. ועוד תיקן שבכל 'עליה' יקראו לפחות שלושה פסוקים, ושסך כל הקריאות יהא לפחות עשרה פסוקים.

[שו"ע קלה, א, משנ"ב הקדמה ומשנ"ב א; בו"מ דרשו, 3]

משה רבנו תיקן לקרוא בתורה בשבת לפי סדר הפרשיות, כדי שכל ישראל ילמדו את כל מצוות התורה וחוקיה בשלמותם. והוסיף ותיקן לקרוא מעט בתורה גם בימי שני וחמישי, כדי שלא יהיה שלושה ימים ללא קריאת התורה מתוך הכתב. וכן תיקן לקרוא בתורה בראש חודש ובמועדים. והתקנה לכתחילה היא

מי שהחסיר כמה מילים בקריאת התורה - האם צריך לחפש מקום בו יוכל לשומעה שנית?

ציבור (למעט פרשיות 'זכור ו'פרה', שהן חובת יחיד), ולכן יחיד שלא שמע קריאת התורה, או שהחמיץ כמה מילים בשמיעתה, אינו מחויב לחפש מקום שיוכל לשומעה; ועם זאת, החמירו פוסקים אלו לעצמם בדבר.

[בו"מ דרשו קלה, 2 ו-10]

אין קוראים קריאת התורה אלא ב'מנין', דהיינו עשרה אנשים המקובצים יחד. ויש מהאחרונים שהסתפק בהגדרת הלכה זו, האם חובת הקריאה חלה דווקא על עשרה אנשים המקובצים יחד, וכל זמן שלא התקבצו אין להם כל חובה, או שחובת הקריאה מוטלת על כל יחיד ויחיד, אלא שאינו יכול לקיים את חובתו כי אם במנין. ויש מהפוסקים שהכריעו שקריאת התורה היא חובת

מה ההבדל אם לא קראו בשבת את פרשת בהר או פרשת בחוקותי?

שבתות - נחלקו הפוסקים אם ישלימו רק את הקריאה האחרונה שהחסירו, או את כל הקריאות. וקריאות התורה של שני וחמישי ומנחה של שבת, קריאת המועדים, או 'ארבע פרשיות' - אינן ניתנות להשלמה ביום אחר.

[משנ"ב קלה, ה-ח, שעה"צ ה, וביה"ל ב, ד"ה שבת; בו"מ דרשו, 12; וראה שם, 14]

ציבור שלא קראו בתורה בשבת בבוקר - יקראו לפני אמירת 'אשרי' בתפילת מנחה. ואם לא עשו כן, ישלימו את הקריאה בשבת הבאה, לפני קריאת הפרשה של אותה שבת; ולא ישלימוה בימות החול. ואם מדובר בפרשיות ויחי, פקודי, בחוקותי, או מסעי, או בשתי פרשיות מחוברות, כגון אחרי מות וקדושים - נחלקו הפוסקים אם ניתן להשלימן; וכן אם לא קראו במספר

* בעת ההגבהת חובה על כל הנוכחים בבית הכנסת לעמוד, ומצוה הן על האנשים והן על הנשים - לראות את הכתב ולכרוע, ולומר "וזאת התורה...", כנהוג. וחמורה היא חובת ההגבהה, עד כדי שהרמב"ן מפרש 'על דרך אגדה' שהכתוב "ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת" נסוב "על החזן שאינו מקים ספר תורה להראות פניו כתיבתו לכל".

* נהגו ישראל לומר בעת הוצאת ספר התורה את תפילת 'בריך שמייה'. יש אומרים שצריך לומר את התפילה לאחר הוצאת ספר התורה מהארון, ויש אומרים שצריך לאומרה לפני הוצאת הספר.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע אסור לשבת בסמוך למתפלל שמונה עשרה?

השונות הנלוות אליה - רשאי לשבת, שהרי מקבל עליו מלכות שמים, ועוסק בדברי קדושה במקום הקדוש. ויש אומרים שגם העוסק בדברי תורה רשאי לשבת, וטוב להחמיר, אך מאחורי המתפלל או בשעת הדחק ניתן להקל בכך. ולכל הדעות - אם אך מהרהר בדברי תורה ותפילה אינו רשאי לשבת.

[סעיף א"ס"ק ב, ה, ו ר"ז; ביאורים ומוספים דרשו, 7 ו 9]

אסור לשבת בטווח של ארבע אמות (1.92-2.31 מטרים, לשיטות השונות) מהמתפלל שמונה עשרה, משום שנראה כביכול אינו רוצה לקבל עליו מלכות שמים כאותו אדם שמתפלל. ויש אומרים שטעם האיסור משום שטווח ארבע אמות מהמתפלל נחשב למקום קדוש בשעת התפילה, והיושב מראה כביכול אין בו קדושה. לפיכך - העוסק בחלק אחר מהתפילה או האמירות

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il